

A2.26 Zrównoważony transport

- Opisz swoje codzienne środki transportu.
- Omów różne rodzaje transportu.

Autobus nocny	<i>(Night bus)</i>	Rozkład jazdy	<i>(Timetable)</i>
Linia autobusowa	<i>(Bus line)</i>	Opóźnienie	<i>(Delay)</i>
Transport publiczny	<i>(Public transport)</i>	Iść pieszo	<i>(Walk (go on foot))</i>
Bilet miesięczny	<i>(Monthly ticket)</i>	Sprawdzić	<i>(Check)</i>
Hulajnoga elektryczna	<i>(Electric scooter)</i>	Spóźnić się	<i>(Be late)</i>
Połączenie	<i>(Connection)</i>	Zamówić przejazd	<i>(Order a ride)</i>
Przesiadka	<i>(Transfer)</i>	Wziąć bolta	<i>(Get a Bolt (ride-hail))</i>

1. Scan the QR code to watch the video, or read the text. (QR: Audio)

W wielu miastach rozwija się **zeroemisyjny transport**. Coraz częściej jeżdżą **autobusy** bateryjne i wodorowe, które są elektryczne i mają na **pokładzie** małą baterię. Po mieście można też podróżować **tramwajami**. Dzięki temu więcej osób wybiera **transport publiczny**. Mniej ludzi jeździ własnym samochodem, bo łatwiej *dojechać* do pracy i *przyjechać* na spotkanie bez korków.

*In many cities, **zero-emission transport** is developing. **Buses** powered by batteries and hydrogen, which are electric and have a small battery **on board**, are appearing more and more often. You can also travel around the city by **trams**. Thanks to this, more people choose **public transport**. Fewer people drive their own car, because it is easier to get to work and to get to a meeting without traffic jams.*

1. Jakie autobusy są opisane jako elektryczne?
  - a. Autobusy konne
  - b. Autobusy turystyczne z dieslem
  - c. Autobusy bateryjne i wodorowe
  - d. Autobusy tylko spalinowe
2. Co mają na pokładzie te autobusy?
  - a. Dużą przyczepę na rowery
  - b. Małą baterię
  - c. Silnik benzynowy
  - d. Biletomat na monety

1-c 2-b

2. Grammar: Motion verbs with prefixes: wchodzić, wychodzić...

In Polish, it is essential to use prefixes with verbs (e.g. w-, wy-, prze-, przy-), which change the direction of movement (e.g. wejść, wyjechać).

Aspekt niedokonany (<i>Imperfective aspect</i>)	Aspekt dokonany (<i>Perfective aspect</i>)	Znaczenie (<i>Meaning</i>)
wchodzić (<i>enter (to go in)</i>)	wejść (<i>enter (perfective: to go in)</i>)	do środka (<i>inside / into</i>)
wychodzić (<i>exit (to go out)</i>)	wyjść (<i>exit (perfective: to go out)</i>)	na zewnątrz (<i>outside / out</i>)
podchodzić (<i>approach (imperfective)</i>)	podejść (<i>approach (perfective)</i>)	zbliżyć się (<i>to come closer</i>)
odchodzić (<i>walk away / leave (imperfective)</i>)	odejść (<i>walk away / leave (perfective)</i>)	oddalić się (<i>to move away</i>)
nadchodzić (<i>approach / be coming (imperfective)</i>)	nadejść (<i>approach / arrive (perfective)</i>)	zbliżać się (<i>to be approaching</i>)
rozchodzić się (<i>disperse / break up (imperfective)</i>)	rozejść się (<i>disperse / break up (perfective)</i>)	rozproszyc się (<i>to disperse</i>)
przychodzić (<i>arrive / come (imperfective)</i>)	przyjść (<i>arrive / come (perfective)</i>)	dotrzeć na miejsce (<i>to reach the place / arrive</i>)
dochodzić (<i>reach (on foot) (imperfective)</i>)	dojść (<i>reach (on foot) (perfective)</i>)	dotrzeć pieszo / do celu (<i>to get there on foot / reach the destination</i>)
obchodzić (<i>go around / bypass / celebrate (imperfective)</i>)	obejść (<i>go around / bypass (perfective)</i>)	dookoła / ominąć / świętować (<i>around / to bypass / to celebrate</i>)

Adding a prefix creates a new meaning, often changing the verb to the perfective aspect.

- _____ do autobusu nocnego i kasuję bilet. (*I get on the night bus and validate my ticket.*)
a. Wychodzę   b. Wchodzę   c. Wejdę   d. Wchodzimy
- Gdy dojechałem do centrum, _____ z tramwaju i poszedłem pieszo. (*When I got to the city center, I got off the tram and walked.*)
a. wychodziłem   b. wysiadłem   c. wysiadłam   d. wejść

1. Wchodzę 2. wysiadłem

Rewrite the phrases (QR: AI+)

- (Dzisiaj) Codziennie wchodzę do biura o 9:00.
_____
(*Today I entered the office at 9:00.*)
- (Wczoraj) Po pracy wychodzę z biura i idę na przystanek.
_____
(*Yesterday I left the office and went to the stop.*)
- (Wczoraj) Gdy widzę kolegę, podchodzę do niego i mówię "cześć".
_____
(*Yesterday, when I saw a colleague, I approached him and said "hi".*)

1. Dzisiaj wszedłem do biura o 9:00. 2. Wczoraj wyszedłem z biura i poszedłem na przystanek. 3. Wczoraj, gdy zobaczyłem kolegę, podszedłem do niego i powiedziałem "cześć".

3. Exercises

1. Match the items that have a related meaning.

a. spóźnić się	1. zmiana autobusu
b. sprawdzić	2. przyjść za późno
c. przesiadka	3. zobaczyć, czy jest OK
d. bilet miesięczny	4. karnet na miesiąc

a-2 b-3 c-1 d-4

2. ZTM announcement: weekend changes in public transport (QR: Audio)

Fill in the gaps: sprawdzać, autobus nocny, przesiadki, połączenie, Linia autobusowa, opóźnienia, rozkład jazdy

W sobotę i niedzielę ZTM informuje o zmianach w komunikacji w centrum z powodu remontu torów. (1) _____ 175 jedzie objazdem, a (2) _____ z Dworcem Centralnym może wymagać (3) _____. Prosimy (4) _____ (5) _____ w aplikacji — możliwe są też (6) _____ między 9:00 a 16:00.

Jeśli spóźnisz się na spotkanie, rozważ wyjście wcześniej, wybór transportu publicznego z zapasem czasu lub przejście części trasy pieszo. Na krótkich dystansach można też skorzystać z hulajnogi elektrycznej. W nocy kursuje (7) _____, ale rzadziej.

On Saturday and Sunday, ZTM reports changes in public transport in the city center due to track repairs. Bus line 175 is running on a diversion route, and the connection to Central Station may require a transfer. Please check the timetable in the app — delays are also possible between 9:00 and 16:00.

If you are late for a meeting, consider leaving earlier, choosing public transport with extra time, or walking part of the route. For short distances, you can also use an electric scooter. At night, a night bus runs, but less frequently.

(1) Linia autobusowa, (2) połączenie, (3) przesiadki, (4) sprawdzać, (5) rozkład jazdy, (6) opóźnienia, (7) autobus nocny

1. Jak zaplanujesz dojazd do centrum w weekend, gdy są zmiany w komunikacji i możliwe opóźnienia?
-

3. Listen to the audio fragment and choose the correct answer. (QR: Audio)

True False

1. Rano sprawdziła rozkład jazdy i z powodu opóźnienia przesiadła się na inny środek transportu.	☐	☐
2. Nie miała biletu miesięcznego, więc musiała kupić bilet na dzisiejszą podróż.	☐	☐
3. Po pracy planuje wrócić autobusem nocnym, ponieważ spotkanie potrwa dłużej.	☐	☐

1-V 2-X 3-V

4. Choose the correct solution

- Codziennie rano _____ do autobusu na przystanku obok domu. *(Every morning I get on the bus at the stop next to my house.)*
a. *wjeżdżam*   b. *wchodzę*   c. *wejdę*   d. *wchodzisz*
  - Dziś _____ z domu wcześniej, bo autobus nocny miał opóźnienie. *(Today I left the house earlier because the night bus was delayed.)*
a. *wychodzę*   b. *wyjdę*   c. *wyszliśmy*   d. *wyszedłem*
  - Na dworcu _____ do tablicy i sprawdzam rozkład jazdy. *(At the station I walk up to the board and check the timetable.)*
a. *podchodzi*   b. *przychodzę*   c. *podejdę*   d. *podchodzę*
1. *wchodzę* 2. *wyszedłem* 3. *podchodzę*

5. Roleplay - dialogues (QR: Audio)

Spóźnienie przez przesiadkę

- Marek** *Ania, przepraszam, dzisiaj się spóźniłem, bo autobus miał duże opóźnienie.*
(pracownik): *(Ania, sorry, today I was late because the bus had a big delay.)*
- Ania (koleżanka z pracy):** *Naprawdę? Jaką linią jechałeś i gdzie miałeś przesiadkę?*
(Really? Which line did you take and where did you have a transfer?)
- Marek** *Zwykle jadę linią 175, potem przesiadam się na 504, ale dziś połączenie było zaburzone, więc musiałem sprawdzić rozkład jazdy w telefonie.*
(pracownik): *(I usually take line 175, then I transfer to 504, but today the connection was disrupted, so I had to check the timetable on my phone.)*
- Ania (koleżanka z pracy):** *A nie lepiej było zamówić przejazd, na przykład wziąć bolta, jeśli widziałeś, że się nie wyrabiasz?*
(Wouldn't it have been better to order a ride, for example take a Bolt, if you saw you weren't going to make it?)
- Marek** *Czasami tak robię, ale mam bilet miesięczny i wolę transport publiczny, więc*
(pracownik): *pozekałem.*
(Sometimes I do that, but I have a monthly ticket and I prefer public transport, so I waited.)

- Dlaczego Marek się spóźnił i co sprawdził w telefonie?
-

6. Speaking: translate and respond (QR: AI+)

Zwykle dojeżdżam... bo... / Najpierw sprawdzam rozkład jazdy i połączenia. / Jeśli muszę, robię przesiadkę albo zamawiam przejazd.

1. Jak najczęściej dojeżdżasz do pracy lub na uczelnię w Polsce i dlaczego wybierasz ten sposób transportu?
_____
2. Co robisz, gdy autobus lub tramwaj ma opóźnienie i możesz się spóźnić?
_____

7. Writing: WhatsApp (QR: AI+)

Cześć! Tu Ania z pracy. Jutro mamy spotkanie o **9:00** na Nowym Mieście. Sprawdziłam **rozkład jazdy** i wygląda na to, że autobus 175 ma teraz **opóźnienie**. Jak dojedziesz? Masz **bilet miesięczny** czy kupujesz bilet?
Możesz też przyjechać **hulajnogą elektryczną** albo zamówić przejazd (wziąć **Bolta**). Daj znać, o której mniej więcej **wyjdiesz** z domu i czy będziesz na czas.

Write an appropriate response: *Dzięki, sprawdzam rozkład jazdy i wyjdę około ... / Wyjdę z domu o ... i będę ... minut spóźniony/spóźniona. / Mogę pojechać autobusem z przesiadką albo zamówić przejazd. Co wolisz?*

_____

_____

_____